Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2209923
Steller: J. Koopmans
Datum commissie: 21 januari 2025
Datum raadsvergadering: 4 februari 2025

Team: ODL
Teammanager: M. Leemhuis
Portefeuillehouder: T. L. M. Bennis
E-mail: jo.koopmans@hoorn.nl

Onderwerp
Kadernota 2026 Recreatieschap Westfriesland

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Aanbiedingsbrief Kadernota Recreatieschap Westfriesland 2026
2	Kadernota Recreatieschap Westfriesland 2026
3	AB voorstel ravijnjaar-bezuinigingen 2026

De raad besluit

1. Een positieve zienswijze af te geven op de Kadernota 2026 van het Recreatieschap Westfriesland;
2. Een positieve zienswijze af te geven op het voorstel van het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Westfriesland om in de Begroting 2026 geen bezuinigingen door te voeren;
3. Het college de taakstellende opdracht te geven om bij de Begroting 2026 binnen de begroting van Sport & Recreatie structureel € 26.000 om te buigen.

Samenvatting
Het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap West-Friesland (RSW) heeft 15 december 2024 de Kadernota 2026 aan de gemeenteraden aangeboden. De gemeenteraden kunnen tot 1 maart 2025 een zienswijze afgeven. Vervolgens stelt het Algemeen Bestuur van RSW media maart de Kadernota 2026 vast.

Een belangrijk onderdeel bij de Kadernota 2026 van het RSW is een verkenning naar bezuinigingsmogelijkheden. Deze verkenning laat zien dat in geval van een bezuiniging de Westfriese gemeenten een discussie moeten gaan voeren welke (kern)taken te schrappen, terrein(en) af te stoten en/of projecten niet uit te voeren. Die taken, terreinen en/of projecten vallen dan weer terug aan desbetreffende gemeente(n) met bijbehorende kostenstijgingen. Daarmee wordt de beoogde ombuiging voor die gemeente(n) niet gehaald. De te voeren discussie wordt daarmee complex en politiek gevoelig. De raad wordt daarom voorgesteld het voorstel van het DB te volgen en geen bezuinigingen door te voeren bij het RSW.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De Kadernota 2026 van het Recreatieschap Westfriesland (RSW) is 15 december 2024 aan de Westfriese gemeenteraden aangeboden. Deze raden kunnen tot uiterlijk 1 maart 2025 een zienswijze afgeven. Rekening houdend met alle zienswijzen stelt het Algemeen Bestuur van RSW vervolgens de Kadernota 2026 vast.

Belang
Door een zienswijze af te geven geeft de gemeenteraad van Hoorn invulling aan de controlerende rol van deze Gemeenschappelijke Regeling (GR). Daarbij bevat de Kadernota de kaders voor de Begroting 2026 van het RSW.

Centrale vraag
Welke zienswijze geeft de gemeenteraad van Hoorn af op de Kadernota 2026 van het RSW?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Deelname aan deze GR draagt bij aan de ontwikkeling, het beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen in Westfriesland, zoals dit in het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland (NRP) is vastgelegd.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
De duurzaamheidsambitie van het RSW draagt bij aan die van Hoorn door onder andere:
- Naast de recreatiefunctie in te zetten op natuurwaarden en vergroten van de biodiversiteit;
- Klimaatadaptatie en energietransitie in te passen in de opgaven voor natuur en recreatie.

4. Kaders
De Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen
Deze wet is de grondslag voor samenwerkingsverbanden tussen verschillende gemeenten.

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Westfriesland
Dit is de basis voor de deelnemende gemeenten aan deze specifieke GR.

Het Natuur- en Recreatieplan 2016
Dit is het beleid van het RSW voor de komende 10 tot 15 jaar. De uitvoering van dit plan en de algemeen beheerwerkzaamheden vormen de belangrijkste taak van het RSW. Het Natuur- en Recreatieplan is afgestemd met de structuurschets en de uitvoering draagt daardoor bij aan de ambities uit het Pact van Westfriesland. Het doel van dit pact is om via regionale samenwerking de regio te versterken op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, onderwijs en vrije tijd.

Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen 2017
Doel van de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' is dat de raden beter geïnformeerd worden over en actiever betrokken worden bij de nieuwe financiële en beleidskaders van een aantal GR-en, zoals het RSW. Een van de verzoeken aan de GR-en is om vanaf 2019 jaarlijks voor 1 januari een kadernota naar de raden te sturen waarop voor 1 maart zienswijzen op gegeven kunnen worden. Het Algemeen Bestuur van een GR besluit over de kadernota, waarbij de zienswijzen worden betrokken.

Loon- en prijsindexatie voor Gemeenschappelijke Regelingen
Besluit van college Hoorn, als een van de centrumgemeenten, om voor de GR een indexering toe te staan.

Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR)
In 2019 stelden de gemeenteraden in Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de FUGR vast. De FUGR is vanuit de regietafel geïnitieerd met als doel stroomlijning en versimpeling. De FUGR vervangt de regeling uit 2012 en is gemoderniseerd en vereenvoudigd. Met de komst van de FUGR worden vaste uitgangspunten voor het indexcijfer voor loon -en prijsontwikkelingen gehanteerd.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)
Dit besluit geeft richtlijnen over de wijze waarop de begroting en de jaarrekening moeten worden opgesteld.

Raadsbesluit taakstelling van 5% op de Gemeenschappelijke Regelingen
De gemeenteraad heeft op 12 november 2024 ingestemd met een taakstelling van 5% op de GR Recreatieschap Westfriesland. Hiervoor is een bedrag van afgerond € 26.000 ingeboekt in de begroting 2026 en verder.

5. Argumenten

De Kadernota 2026
De Kadernota is de basis voor het opstellen van de begroting en het meerjarenperspectief. In de Kadernota staan de spelregels, randvoorwaarden en uitgangspunten over de inhoud, financiën en procedure. In de kadernota zijn geen onderwerpen voor nieuw beleid in 2026 opgenomen.

De Kadernota 2026 is meerjarig sluitend gemaakt door de hoogte van de post onvoorzien aan te passen. In basis is dat geen wenselijke oplossing, maar omdat dit pas vanaf 2027 speelt, is het voor nu acceptabel. Bij de Kadernota 2027 wordt bekeken op welke wijze de nu geraamde verlaging van de post onvoorzien ter hoogte van € 18.000 opgelost kan worden.

Verkenning bezuinigingen
De opdracht aan het RSW was om bij de Kadernota 2026 ombuigingsscenario's van 3% en 5% op de gemeentelijke bijdrage in beeld te brengen. Het RSW heeft in opdracht van de Westfriese gemeenten een verkenning gedaan naar bezuinigingsmogelijkheden. Deze verkenning laat zien dat in geval van een bezuiniging de Westfriese gemeenten een discussie moeten gaan voeren welke (kern)taken te schrappen, terrein(en) af te stoten en/of projecten niet uit te voeren. Die taken, terreinen en/of projecten vallen dan weer terug aan desbetreffende gemeente(n) met bijbehorende kostenstijgingen. Daarmee wordt de beoogde ombuiging voor die gemeente(n) niet gehaald en ook niet de opdracht van de Westfriese gemeenten gezamenlijk.

Ter illustratie het voorbeeld van het beheer en onderhoud van het stadsstrand Hoorn, dat in 2022 als laatste aan de taken van het RSW is toegevoegd. Schrappen van 50% van deze werkzaamheden gaat om € 75.000 lastenverlaging voor het RSW. In geval van een opdracht van 5% dient het RSW € 84.256 te bezuinigen. Het schrappen van deze werkzaamheden levert daar een grote bijdrage aan. Gevolg is dat Hoorn minimaal € 75.000 lastenverhoging krijgt tegenover de € 26.000 lastenverlaging in de gemeentelijke bijdrage. Het illustreert de complexiteit en (regionale) politieke gevoeligheid van een discussie over het schrappen van (kern)taken, terreinen op projecten. De raad wordt daarom voorgesteld het voorstel van het DB te volgen en geen bezuinigingen door te voeren bij het RSW.

Het gevolg is dat binnen de gemeentelijke begroting van Sport & Recreatie naar een ombuiging van € 26.000 moet worden gezocht. In de gemeentelijke Kadernota 2025 wordt de uitwerking daarvan aan de raad voorgelegd.

Potentieel risico met instemmen voorstel RSW
Alle GR-en hebben de opdracht gekregen om bezuinigingsscenario's van 3% en 5% voor te leggen aan de gemeenten. De gemeenteraad heeft op 12 november besloten om een generieke taakstelling van 5% op de gemeentelijke bijdragen aan alle gemeenschappelijke regeling in te boeken. Als de raad besluit om geen bezuinigingen bij het RSW door te voeren dan wordt afgeweken van de generieke korting. Dit kan leiden tot precedenten bij andere GR-en.

Het RSW is in de zienswijzen op de Begroting 2025 door verschillende gemeenten gevraagd inzichtelijk te maken welke bezuinigingsmogelijkheden er zijn bij het Recreatieschap (3% en 5%) en welke financiële en maatschappelijke gevolgen die hebben. Via de regietafel hebben alle GR-en deze opdracht gekregen. Het gaat feitelijk om een onderzoek naar de (on)mogelijkheden voor ombuigingen en niet direct tot een opdracht tot ombuigingen. Het is aan de deelnemende gemeenten om op basis daarvan te bepalen bij welke GR-en welke bezuiniging doorgevoerd moet worden. Dat geeft ruimte tot het maken van verschillende keuzes. Alhoewel dat tot discussie met de GR-en kan leiden, is dat wel de beleidsvrijheid van de deelnemende gemeenten.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie
Voor dit voorstel is het maatschappelijke draagvlak niet onderzocht.

7. Financiële gevolgen
In de begroting van Hoorn is vanaf 2026 een ombuigingsmaatregel verwerkt van 5% op de gemeentelijke bijdrage aan het RSW, dit is een bedrag van € 26.000*. Het RSW heeft een lijst met mogelijke bezuinigingsmaatregelen aangeboden. Dit is niet vertaald naar scenario's van 3% en 5%. Het DB van het RSW stelt het AB voor om geen bezuinigingen door te voeren. Hierdoor wordt de beoogde besparing niet gehaald. Daarom dient in principe op basis hiervan een negatieve zienswijze afgegeven te worden op het voorstel van het RSW om geen bezuinigingen door te voeren.

Indien de raad in tegenstelling tot het huidige raadsvoorstel wenst vast te houden aan de opdracht tot 5% bezuiniging, dient zij de volgende besluiten te nemen:

1. Een negatieve zienswijze te geven op het voorstel aan het DB van het Recreatieschap Westfriesland om in de Begroting 2026 geen bezuinigingen door te voeren;
2. Het Recreatieschap Westfriesland opdracht te geven om een bezuinigingsscenario uit te werken om te komen tot een uiteindelijk bezuinigingsscenario van 5%;
3. Het Recreatieschap Westfriesland opdracht te geven het 5% bezuinigingsscenario te verwerken in de Begroting 2026.

Vasthouden aan de opdracht danwel het geven van een taakstellende opdracht, zoals nu wordt voorgesteld, heeft geen financiële gevolgen op het begrotingsresultaat.

** Het RSW heeft 5% gerekend over de bijdrage 2026 en de gemeente heeft het berekend over de bijdrage 2025. Daardoor komt het bedrag van het RSW iets hoger uit, namelijk op € 28.850.*

8. Communicatie
Het besluit is openbaar en wordt gedeeld met het RSW. De portefeuillehouder brengt de zienswijze van de gemeenteraad van Hoorn ook in tijdens de Algemeen Bestuur vergadering van medio maart 2025.

GEMEENTE HOORN

9. Realisatie

De ingebrachte zienswijzen van de gemeenteraden worden besproken in het Algemeen Bestuur van RSW. Het Algemeen Bestuur besluit vervolgens of de ingebrachte zienswijzen leiden tot aanpassing van de Kadernota 2026. Het RSW biedt de Kadernota 2026 daarna ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland aan.

Hoorn, - 7 JAN. 2025

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester